

Granskning av bokslut och årsredovisning

2023-12-31

Rapport

Arboga kommun

KPMG AB

2024-03-27

Antal sidor 10

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	2
1.4	Rekommendationer	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	4
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	6
3.1.1	Bedömning	6
3.2	God ekonomisk hushållning	7
3.2.1	Bedömning	8
3.3	Balanskravsresultat	9
3.3.1	Bedömning	9
3.4	Övriga iakttagelser	9
3.4.1	Bedömning	9

1 Sammanfattning

Vi har av Arboga kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Utifrån vår genomförda granskning av årsbokslutet har vi noterat att kommunen gör avsteg från lag och god sed avseende följande:

- RKR R5 Leasing - kommunens hyresavtal för verksamhetsfastigheter redovisas som operationella och upplysning lämnas i not. En översyn har påbörjats. Avvikelsen från rekommendationen har stor påverkan på balansomslutningen samt även en viss påverkan mellan utfall verksamhetens kostnader samt avskrivningar.

Grundat på vår granskning har det, med reservation för den omständighet som beskrivs i föregående stycken, har årsredovisningens resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats, med undantag av ovan punkter, i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året medan balansräkningen inte har upprättats i enlighet med LKBR.

1.2 God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Vi bedömer dock att det i årsredovisningen bör redovisas på ett tydligare sätt vilka som är de finansiella målen som fullmäktige fastslagit i budgeten samt måluppfyllelsen av dessa mål.

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Vi bedömer dock att en tydligare redogörelse bör göras av vilka aktiviteter och arbetsprocesser som också tas hänsyn till i bedömningen av måluppfyllelsen av de verksamhetsmässiga målen.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

1.4 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.
- säkerställa att det finns tydliga rutiner gällande redovisningen av generella bidrag och periodiseringar.
- i årsredovisningen redovisa på ett tydligare sätt vilka som är de finansiella målen som fullmäktige fastslagit i budgeten samt måluppfyllelsen av dessa mål.
- I årsredovisningen göra en tydligare redogörelse av vilka aktiviteter och arbetsprocesser som också tas hänsyn till i bedömningen av måluppfyllelsen av de verksamhetsmässiga målen.

2 Bakgrund

Vi har av Arboga kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionsbedömning i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt återopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningsbedömning i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift-och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?

- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2023-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i

planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från den tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i kommunens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser kommunens årsredovisning som avgetts av kommunstyrelsen den 2024-03-26.

Rapporten är faktakontrollerad av tjänstepersoner på ekonomiavdelningen.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

3.1.1 Bedömning

Kommunen gör i årsredovisningen avsteg från lag och god sed avseende följande:

- RKR R5 Leasing - kommunens hyresavtal för verksamhetsfastigheter redovisas som operationella och upplysning lämnas i not. En översyn har påbörjats. Avvikelsen från rekommendationen har stor påverkan på balansomslutningen samt även en viss påverkan mellan utfall verksamhetens kostnader samt avskrivningar.

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- RKR R3 Immateriella tillgångar, rättigheter utan begränsad nyttjandeperiod som t.ex. ledningsrätter har inte tagits upp som immateriell tillgång. Avvikelsen har ingen stor påverkan för rättvisande redovisning.
- Kommunen avviker från RKR R9 Avsättningar då deponin inte är nuvärdesberäknad. En utredning pågår kring deponi och väntades vara klar under året men är försenad och ska bli klar under år 2024.

Arboga kommunen redovisar inte hyresåtaganden bland tillgångar och långfristiga skulder i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation RKR R5 Leasing, åtaganden som vi anser ska redovisas som tillgång och skuld för att rapporteringen ska överensstämja med god redovisningssed och som kommunen upplyser om att de inte följer. Kommunen har inte upprättat en beräkning av hur en redovisning enligt nämnda rekommendation skulle påverka räkenskaperna men upplyser om att det har stor påverkan på balansomslutningen samt en viss påverkan mellan utfall på verksamhetens kostnader och avskrivningar. Vi kan inom ramen för vår granskning inte utesluta att den tillämpade redovisningen inte har väsentlig påverkan på redovisat resultat och ställning.

Grundat på vår granskning har det, med reservation för den omständighet som beskrivs i föregående stycket, har årsredovisningens resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats, med undantag av ovan punkter, i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året medan balansräkningen inte har upprättats i enlighet med LKBR.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen att säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktige i Arboga kommun har fastställt följande strategiska områden med tillhörande mål. Nedan redovisas för den bedömning av måluppfyllelsen som görs i årsredovisningen.

Strategiskt område	Mål	Måluppfyllelse
Inspirerande livsmiljö	1. Arboga växer och utvecklas	Målet är delvis uppfyllt
	2. Arboga är tryggt och inkluderande	Målet är i hög grad uppfyllt
	3. En god omsorg för alla	Målet är delvis uppfyllt
	4. Ett rikt och varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter	Målet är helt uppfyllt
	5. En ekologiskt hållbar kommun	Målet är delvis uppfyllt
Inspirerande lärande och arbete	6. En god och likvärdig utbildning för alla	Målet är delvis uppfyllt
	7. Fler Arbogabor i arbete	Målet är i hög grad uppfyllt
Inspirerande organisation	8. En attraktiv arbetsgivare	Målet är i hög grad uppfyllt
	9. En långsiktigt hållbar ekonomi	Målet är helt uppfyllt

I årsredovisningen står att:

"Vid bedömningen av kommunfullmäktiges måluppfyllelse analyseras bland annat utvecklingen av indikatorernas utfall jämfört med de politiskt beslutade målvärdena. Årliga målvärden beslutas men också ett målvärde för hela mandatperioden. Förutom utvecklingen av indikatorer tas även aktiviteter i verksamheten och utveckling av arbetsprocesserna med i bedömningen av måluppfyllelsen.

Dessa mål, indikatorer, aktiviteter och arbetsprocesser ska tillsammans bidra till att visionen uppnås".

Kommunstyrelsens bedömning i årsredovisningen är att kommunkoncernen vid året har en god ekonomisk hushållning ur ett verksamhets- och finansiellt perspektiv men att det finns utvecklingsområden.

Finansiella mål:

I strategisk och ekonomisk plan 2023-2025, antagen av fullmäktige 2022-11-24, § 115, anges två finansiella mål.

I målet "En långsiktigt hållbar ekonomi" ingår fyra indikatorer som i årsredovisningen anges som de finansiella målen. Samtliga fyra mål/indikatorer har uppnått målvärdet.

I årsredovisningen görs bedömningen att Arboga kommun anses ha en God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv då alla de finansiella målen (indikatorer) för god ekonomisk hushållning är uppfyllda.

Verksamhetsmål:

I årsredovisningen redogörs för bedömning av måluppfyllelsen för samtliga verksamhetsmål (se ovan) utifrån utfallet på tillhörande indikatorer. I bedömningarna tas också hänsyn till aktiviteter i verksamheten och utveckling av arbetsprocessen.

I årsredovisningen görs bedömningen att kommunen har en god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.

3.2.1 Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Vi bedömer dock att det i årsredovisningen bör redovisas på ett tydligare sätt vilka som är de finansiella målen som fullmäktige fastslagit i budgeten samt måluppfyllelsen av dessa mål.

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att, utifrån redovisade mål och indikatorer, resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Vi bedömer dock att en tydligare redogörelse bör göras av vilka aktiviteter och arbetsprocesser som också tas hänsyn till i bedömningen av måluppfyllelsen av de verksamhetsmässiga målen.

3.3 Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Arboga kommun redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av årsredovisningen framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 32,5 mnkr. Resultatet består av årets resultat på 32,7 mnkr, reducering av realisationsvinster med -0,1 mnkr.

Det finns inget negativt balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Beräkningen som ligger till grund för kommunens balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter.

I årsredovisningen föreslår kommunstyrelsen avsättning om 22,4 mnkr till resultatutjämningsreserven.

3.3.1 Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

3.4 Övriga iakttagelser

Vi har i vår granskning även noterat följande avvikelser:

- I likhet med tidigare år har inte generella bidragen periodiserats rätt mellan åren, vilket leder till att resultaten blir fel mellan åren. Det är periodisering mellan år 2022 och år 2023 som inte har blivit korrekt och utifrån vår granskning har det påverkat årets resultat med 4,1 mnkr.
- Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen i huvudsak uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen. Det saknas bland annat information om finansiell leasing.

3.4.1 Bedömning

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa att det finns tydliga rutiner gällande redovisningen av bidrag och periodiseringar.

Datum som ovan

KPMG AB

Cecilia Kvist
Auktoriserad revisor

Karin Helin Lindkvist
Certifierad kommunal revisor